

O tijeku dramatične sjednice Gradskog vijeća Grada Pule na kojoj izglasan sporni ugovor o projektu "Brijuni rivijera"

U krajnje napetom ozračju i dramatičnim okolnostima, s 15 glasova "za" i 9 "protiv" Gradsko vijeće Grada Pule prihvatilo je na sjednici održanoj 27.7.2011. osporavani ugovor o razvojnom programu Brijuni rivijera. Neposredno prije izglasavanja, **gradonačelnik Pule Boris Miletić** je za govornicom, dok je odbacivao kritike opozicijskih vijećnika pozivajući se na anketu o načelnoj 70-postotnoj podršci građana projektu Brijuni rivijera, bio prekinut pitanjem iz klupe predstavnika Građanske inicijative "Volim Pulu" Zorana Angeleskog. Pita ga je jesu li u toj famoznoj anketi građane upoznali s konkretnim ugovorom i njegovim uvjetima. Na istup Angeleskog reagirao je vrlo nervozno **predsjedavajući sjednice Vijeća SDP-ovac Denis Martinčić**, izbacujući ga iz vijećnice. Na to ga je Angeleski pitao po kojem pravilu ga izbacuje, a ovaj mu je rekao jer je nekulturan, na što je Angeleski pitao: "A ovaj za govornicom nije nekulturan?". Zatim se Angeleski okrenuo vijećnicima i poručio im: "Svi koji dignu ruke za ovakav ugovor bit će izdajice svog naroda!". Minutu kasnije ugovor je izglasan većinom vijećničkih glasova.

Kad je na početku rasprave o Brijuni rivijeri **predsjednik kluba IDS-ovih vijećnika Marko Martinčić** kazao da će glasati mirne savjesti za ovaj ugovor, te je riječi (mirna savjest) ponovio Angeleski, na što je burno reagirao Martinčić i pitao Angeleskog obraća li se njemu, na što je Angeleski odgovorio potvrdno. Martinčić je na to kazao da Angeleski nema legitimitet. Tu je reagirala **Loredana Štok** kazavši da Angeleski ima legitimitet jer je građanin kojem je stalo do razvoja grada i njegove budućnosti.

Protiv ugovora glasale su **vijećnice s liste Loredane Štok** (one su na prethodnoj sjednici Gradskog vijeća jedine glasale protiv ugovora), zatim **vijećnici Ladonje**, a od SDP-ovaca jedino se **Peđa Grbin** povinuo stranačkoj stezi i glasao sukladno priopćenju šefa istarskog SDP-a Dina Kozlevca odnosno direktivi iz zagrebačke centrale SDP-a i njegovog šefa Zorana Milanovića.

Nevjerojatno je i tragikomično zazvučalo kad su uoči sjednice e-mailom poslani pismeni amandmani **Bruna Nefata iz Ladonje** odbačeni jer su, kako je za anale rekao predsjedavajući sjednice SDP-ovac

Denis Martinčić, "stigli s nepoznate e-mail adrese!?". Nefat je u reakciji rekao da je bitno ime i prezime potpisnika, a ne e-mail adresa pošiljatelja. Prethodno je Nefat rekao: "Austrija je za ovo područje platila silne milijune, desetine tisuća ljudi je u Drugom svjetskom ratu poginulo za ovo područje, a "sad ćemo mi sve to dati bez kapi krvi i bez otpora. Pa Jugoslavija nije trajala 66 godina, a sad se pulsko priobalje daje na 66 godina", kazao je Nefat dodavši da ugovor uopće ne objašnjava zašto se priobalje daje na 66 godina jer je pravilo da se koncesija daje na 1 ili na 99 godina.

Loredana Štok oštro je vijećnicima vladajuće koalicije IDS-a i SDP-a poručila: "Nitko vama ne daje pravo da zabetonirate razvoj grada i da stavite brnjicu i lance ovom gradu. Neviđen je slučaj da jedinice lokalne samouprave rade protiv sebe, poručila je vrlo oštro Loredana Štok IDS-ovim vijećnicima i njihovim poslušnim parterima iz SDP-a. "Možeš misliti kako će fondovi Europske unije, kako stoji u ugovoru, graditi komunalnu infrastrukturu. Protiv sam vizije, provizije i vinskih mušica razvoja grada."

Oporba se posebno usprotivila na-

činu usvajanja ugovora o Brijuni Rivijeri odnosno neviđenoj brzini i preskačući javnost. "Vijećnici su dobili materijal samo jedan dana ranije, iako po pravilniku to treba biti pet dana prije sjednice", dok u poslanim materijalima nema ni "0"

od obrazloženja", rekla je Loredana Štok.

Iako do prije svega par dana gorljiv zaštitnik ugovora, SDP-ovac Peđa Grbin je skrušeno rekao da neće glasati za ovakav ugovor jer "ugo-

vor nije uvažio glavne amandmane iz rasprave", a pozvao se i na podnevno priopćenje šefa istarskog SDP-a Dina Kozlevca, koji se usprotivio usvajanju ugovora u predsjedborno vrijeme.

Slučaj Angeleski : napad na slobodu izražavanja napad je na demokraciju

Grupa potpisanih udruga priključuje se podršci koju su brojne organizacije i građani pružili novinaru Zoranu Angeleskom, otpuštenom zbog negativnog stava spram projekta Brijuni rivijera, kao i zahtjevu sindikata Glasa Istre za povlačenjem

i poništavanjem te drastične odluke Uprave.

Nevladine su udruge u svibnju ove godine upozorile Bruxelles na izrazito zabrinjavajuće stanje medijskih sloboda u Hrvatskoj. Bez slobodnih novinara nema demokraci-

je, stoga je svaki napad na slobodu izražavanja napad na samu bit demokratskog sustava.

Udruge su i za vrijeme nedavnog štrajka zaposlenih u Glasu Istre ukazale na njegovu uređivačku politiku skrojenu prema poslovnim i političkim interesima vlasnika te osudile sve češće uređivačke "propuste" i preinake autorskih članaka, kao i IDS-ovo kupovanje naklonosti tog medija javnim novcem bez znanja javnosti.

Ugovor o realizaciji projekta Brijuni rivijera, protiv koga je na sjednici pulskog Gradskog vijeća svoj glas dignuo Angeleski, ima mnogo elemenata koji otvaraju veliki prostor za korupciju. Upravo u tim koruptivnim elementima treba tražiti ključ za razumijevanje samog projekta, ali i otkaza novinaru. Sprega medija, politike i novca nikad se nije iskazala jasnije. Stajući uz otpuštenog novinara stajemo u obranu javnog interesa, a protiv samovolje i autoritarnih metoda gospodarskih moćnika i političara.

Angeleski će zaštitu svojih prava morati potražiti na sudu, a pravosudni će epilog ocrtati stanje ljudskih prava u Hrvatskoj. Koliko će još novinara morati proći osobnu kalvariju prije nego li se Hrvatska bude mogla nazvati demokratskom zemljom?

B.a.B.e., GONG, Inicijativa Srđ je naš, Kuća ljudskih prava, Mirovna grupa OAZA, Pravo na grad, Transparency International Hrvatska, Zelena akcija, Zelena Istra

"Paket građevinskih zakona" vodi apartmanizaciji obale i većoj korupciji!

1. srpnja 2011. točno u podne, u 12 gradova širom Hrvatske održane su konferencije za medije na kojima su se udruge civilnog društva usprotivile predloženim izmjenama Zakona o prostornom uređenju i gradnji te novom Zakonu o postupanju s nezakonitim zgradama. Konferencije su se održale u Zagrebu (Zelena akcija, Pravo na grad, Transparency International Hrvatska, GONG), u Karlovcu (Eko Pan), u Rijeci (Eko Kvarner), u Puli (Zelena Istra), na Krku (Eko Kvarner), na Pagu (Cvit Soli), u Zadru (Eko Zadar), u Šibeniku (Šibenski građanski forum, Plavi val), u Splitu (Udruga Sunce, Inicijativa "Za Marjan", Ekološko turističko udruženje Šolta), na Braču (Naše more), u Pločama (Lijepa naša) i u Dubrovniku (Inicijativa "Srđ je naš").

Udruge su se udružile kako bi digle glas protiv devastacije prostora i usvajanja populističkih zakona koji najviše pogoduju građevinskom lobbiju i špekulantima zemljištem, potiču korupciju te se sasvim protive načelima održivog razvoja.

Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o prostornom uređenju i gradnji te prijedlog Zakona o postupanju sa nezakonitim građevinama se donose u paketu, a nadopunjavaju se u svom štetnom i bespovratnom utjecaju na prostor, naročito na području jadranske obale, koja je naš najvredniji prostorni resurs. Donošenje ovakvih zakona je predizborni populizam koji će trajno uništiti sustav prostornog planiranja, pojačati intenzitet betonizacije obale te staviti u neravnopravni položaj građane u odnosu na zemljišne špekulantere koji im otimaju najvrednije prirodne resurse.

Prilikom donošenja ovih zakona zanemarene su odredbe pozitivnih propisa Republike Hrvatske koje pre-

dviđaju cijeli niz instrumenata za uključivanje što šire javnosti u postupak donošenja odluka. Tim više je to potrebno jer su svoje negodovanje na predložena rješenja istaknula, među ostalim, i najviša strukovna udruženja na području prostornog uređenja i gradnje - Hrvatska komora arhitekata i Udruženje hrvatskih arhitekata. Naglašavamo da neprovođenje javne rasprave predstavlja kršenje Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija) koja u Re-

publici Hrvatskoj ima snagu ustavnog propisa, kršenje Zakona o zaštiti okoliša, Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša te Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata .

Izmjene Zakona o prostornom uređenju i gradnji su tolike da se mogu smatrati donošenjem novog Zakona koji je u suprotnosti sa dosadašnjim intencijama kakve takve zaštite prostora.

Akcija u Zagrebu : izgrađena ilegalna kuća na Markovom trgu

Povodom saborske rasprave o "paketu zakona o prostornom uređenju i gradnji" održana je pred Hrvatskim saborom i 13. srpnja 2011. zajednička tiskovna konferencija više udruga i građanskih inicijativa: Zelene akcije, Zelene Istre, inicijative Srđ je naš, Prava na grad, udruge Eko Kvarner, Transparency Internationala Hrvatske i Eko turističkog udruženja Šolta. Tijekom konferencije dogodila se i iznenadna ilegalna gradnja kućice na Markovom trgu (s nadom u skorbu legalizaciju). Pogledajte fotografije na navedenom linku i kratak video o samoj akciji!

Šala mala pred nosom zastupnika:

<http://danas.net.hr/hrvatska/page/2011/07/13/0476006.html>

Prijedlog izmjena omogućuje etažiranje vila i apartmana u zonama turističke namjene čime se nadomješta Zakon o igralištima za golf, ukidanje kojeg je konačno najavila Predsjednica Vlade RH u svibnju ove godine. Naime, Zakonom o igralištima za golf omogućena je gradnja apartmana i vila na golf igralištu te njihovo etažiranje. Izmjenama Zakona o prostornom uređenju i gradnji se omogućuje etažiranje na golf igralištima koja su u turističkim zonama T3, a omogućuje se još i etažiranje i u ostalim turisti-

čkim zonama T1 i T2. Zabrana etažiranja u turističkim zonama je uvedena upravo kako bi se obala zaštitila od apartmanizacije i rasprodaje, te kako bi se potakla ulaganja u turizam kao djelatnost, a ne u špekulativne projekte preprodaje zemljišta i gradnje apartmana za prodaju na tržištu nekretnina. Poticanje ulaganja u nekretninski biznis ne doprinosi kvaliteti hrvatskog turizma nego, upravo suprotno, uništava obalni pojas!

Inicijativa za legalizaciju bespra-

vne gradnje nije vođena socijalnim motivima nego pogodovanjem krupnim bespravnim graditeljima na obali. Zbog toga Zakonu i nije odredio socijalne kriterije za legalizaciju. Ovako je jasno da će od zakona imati koristi jedino krupni bespravni graditelji koji će si od ekstraprofita moći priuštiti plaćanje financijske kazne i troškova legalizacije dok će siromašni na kraju i dalje ostati u ilegalnim objektima koje će im na kraju država ili srušiti ili ih isključiti iz komunalne infrastrukture.

Pet godina Morske škole na Kamenjaku

Tijekom srpnja na području značajnog krajobraza Donji Kamenjak i medulinski arhipelag odvijala se peta po redu Morska škola. Program se sastoji od uvodnog teore-

tskog te zatim i praktičnog dijela koji se provodi u zaštićenom području. Na Stručnom skupu za učitelje biologije osnovnih škola Istarske županije 2009. godine Morskoj je školi

dodijeljeno priznanje kao odličnom primjeru izvanučioničke nastave u sklopu školskog kurikula. Učenje kroz istraživanje popraćeno ronjenjem, kupanjem i druženjem u prekrasnom ambijentu rta Kamenjak djeci je vrlo privlačno. Vidjeti vrste i pojave navedene u udžbeniku uživo kao i mnoge druge nespomenute, najbolji je način dugoročnog učenja s razumijevanjem. Morska je škola za korisnike besplatna, a Zelenu Istru su u toj aktivnosti tijekom 5 godina financijski podržali Općina Medulin i Turistička zajednica Općine Medulin, Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva i Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva.

Iva Rukavina i Irena Burba

Solarno kino u magičnom vrtu Rojca

I ove je godine u Rojcu stiglo mobilno solarno kino iz Nizozemske - CosyMo solar cinema. Gostovanje

solarnog kina 16. srpnja 2011. organizirali su zajedno Pula Film Festival, Zelena Istra, AVU Marsroom i

Restart. Kino CosyMo - kombi ima vlastiti solarni sustav putem kojeg se sva audio-vizualna elektronička

oprema napaja električnom energijom. CosyMo i za vožnju koristi

ekološki prihvatljive izvore energije: električnu energiju, odnosno bio-

gorivo. CosyMova europska turneja solarnog kina prvi je putujući europski filmski festival koji počiva na mobilnom (otvorenom) kinu koje u potpunosti napaja solarna energija.

Ove su godine prikazani izvrsni dokumentarni film "Waste Land" (Zemlja smeća), nominiran za Oscara 2011. godine u kategoriji najbolji dugometražni dokumentarni film, i kratki filmovi s ovogodišnjeg Sisačkog eko film festivala. Nakon projekcija organiziran je i glazbeni program Dj-a udruge Marsroom u Chill out&Down beat ritmu.

Irena Burba

U mjesecu srpnju smo primili 21 poziv građana na Zeleni telefon. Od toga : otpad 8, životinje 7, zelenilo 3, razno 2, gradnja 1,

U mjesecu kolovozu smo primili 16 poziva građana na Zeleni telefon. Od toga : otpad 7, rudarenje 1, vode 1, zrak 2, životinje 1, zelenilo 4.

U ljetnim mjesecima i životinjama je potrebna pomoć

Tijekom srpnja i kolovoza zaprimili smo puno poziva o pronađenim i ozljeđenim životinjama. Građani su pronalazili sove i čiope koje su ispile iz gnijezda, ozljeđene vrane, mačke zatvorene u autu, kornjače nasred prometnica i drugo. Pomogli smo građanima informacijom i savjetima kako i gdje zbrinuti pronađene životinje. Tako smo i sami saznali niz korisnih informacija, ali se i aktivno uključili u njihovo zbrinjavanje.

Na području Hrvatske ima nekoliko Centara za zbrinjavanje životinja:

1. "Centar za zbrinjavanje za-

plijenjenih i ozljeđenih zaštićenih životinja u svrhu zaštite rijetkih i ugroženih vrsta" iz Zagreba, koji vodi udruga AWAP. Centar osigurava uvjete za privremeni prihvrat ozljeđenih zaštićenih životinja nađenih u prirodi i trajno držanje zaplijenjenih zaštićenih životinja, i to iz skupina gmazova (Reptila), vodozemaca (Amphibia), ptica (Aves) i malih sisavaca (Mammalia). Životinjama koje se zbrinjavaju u Centru pruža se sva potrebna veterinarska njega i skrb. Zaštićene životinje zavičajnih vrsta po oporavku se vraćaju u prirodu. U Centru je na skrbi trenutno oko 300 životinja. U pripremi je osigurava-

nje uvjeta za uzgoj vrlo ugroženih vrsta ptica u svrhu reintrodukcije kako bi se omogućio njihov opstanak u prirodi.

2. "Centar za zbrinjavanje zaštićenih životinja Rušćica" ima

status azila za zaštićene životinje, trenutno u Centru boravi više od 250 životinja. U Centar primaju ozlijeđene i iscrpljene životinje koje ne mogu preživjeti u prirodi, egzotične kućne ljubimce o kojima se vlasnici više ne žele ili ne mogu brinuti, nelegalno držane zaštićene životinje i krijumčarene životinje oduzete na carini. Među zbrinutim životinjama svake godine se nađe i određen broj roda nesposobnih za migraciju. Najčešće se radi o mladim pticama iz kasnog gniježdenja koje još nisu spremne za velike na-

pore i dug let.

3. **Sokolarski centar Šibenik** skrbi o pticama grabežljivicama. Osim edukativno posjetiteljskih programa i promocije sokolarstva, posebno mjesto zauzima i stacionar za ptice koje su ranjene, bolesne ili naprosto izgladnjele i kojima je potrebna pomoć pri opstajanju u prirodi.

4. **Akvarijum Pula - Centar za oporavak morskih kornjača** - imaju osigurane odgovarajuće uvjete

za prihvata i skrb morskih kornjača različitih veličina. Aktivnosti Centra odnose se i na obilježavanje kornjača na terenu, edukaciju lokalnog stanovništva, osobito ribara, koji se s njima najčešće i susreću.

5. **Eko-centar "Caput Insulae - Beli"** centar za integralnu zaštitu bjeloglavih supova - jedne od najugroženijih vrsta ptica u Europi, kojima u našoj zemlji prijete izumiranja.

Ljetni vodič za zaštitu bioraznolikosti

More - dijagnoza bolesti

Tema ovog dvomjesečnog broja je more. Vodena masa pokriva 2/3 Zemljine površine pa bi se ona s opravdanjem mogla zvati plavi umjesto zeleni planet. No, nesrazmjerno s površinom, o oceanima i morima, njihovim svojstama i staništima zna se manje nego o kopnenim ili slatkovodnim. Istraživanja mora, naime, skupa su i tehnički zahtjevna. Pa ipak zna se da je ljudski utjecaj, koji je naročito intenzivan u priobalnom dijelu, znatno degradirao različita morska staništa, narušio prirodnu ravnotežu i smanjio biološku raznolikost.

Najveći dio naše obale je kamenite staništa na stjenovitim obalama zauzimaju puno veći dio nego ona na pomičnim podlogama poput mulja, pijeska i šljunka. Stjenovite obale protežu se u uskom pojasu gdje je pritisak ljudskih aktivnosti velik, pa su, unatoč širokoj rasprostranjenosti uz istočnu obalu Jadrana, ipak ugrožene. Preostao je vrlo mali broj područja na kojima obala nije degradirana ljudskim utjecajem. Njihova staništa ugrožavaju podmo-

rski ispusti otpadnih voda, gradnja i nasipanje u more, uzgajališta riba i školjkaša, izgradnja marina lučica. Gradnja u obalnom pojasu ima najteže posljedice. Betoniranje i nive-

lirani

Pijesci i šljunci vrlo često služe kao plaže i zbog toga su pod izrazitim ljudskim utjecajem, naročito ljeti. Često su prekriveni naslagama otpada, a blizina privlačnih plaža potiče i veću gradnju apartmanskih naselja i hotela. Muljevita se područja, pak, uništavaju radi manje atraktivnosti.

Pješčana staništa i staništa zamuljenih pijesaka malobrojna su i samim tim ranjiva, a komercijalno iskorištavanje ukopanih školjaka, koje je često ilegalno, nasipavanje obale, gradnja, onečišćenje i korištenje zatvorenih uvala kao lučica dodatno ih ugrožavaju.

Razbijanje kamenja i stijena radi ilegalnog vađenja prstaca nanosi trajne štete. Negativni utjecaj imaju i invazivne vrste poput alge *Caulerpa racemosa* i *C. taxifolia* koje potiskuju autohtone vrste i s njima se natječu za prostor i svjetlost. Staništa i životne zajednice koje se ja-

vljaju u dubljim dijelovima mora ugrožavaju prekomjerni ribolov koji mijenja strukturu populacija te sidrenje i kočarenje koji oštećuju organizme.

Zajedničkim trudom može se smanjiti ljudski utjecaj na morska staništa i svojte. Ponajprije je važno upoznati se sa zakonima koji štite more i podmorje kako se ne bi nehotice nanosila šteta, odnosno kako bi se moglo uočiti i upozoriti na tuđe aktivnosti koje su negativne za podmorje. Prekršitelji se trebaju prijaviti ovlaštenim inspekcijama i institucijama. Morski organizmi se ne smiju sakupljati, ali bi zato trebalo sakupljati smeće s obale i plaža. Prilikom ronjenja bi trebalo pripaziti na vlastite pokrete i opremu kako bi se izbjegla nehotična oštećenja. Trebalo bi izbjegavati uznemiravanje morskih organizama tijekom ronjenja, ne osvjetljavati ih dugo podvodnim svjetiljkama, izbjje-

gavati doticanje i pridržavanje. Prstace je zabranjeno izlovljavati, prodavati i konzumirati. Ne prihvaćajte ih u restoranima jer time pridonosite uništenju naše obale i kršite zakon. Ako je moguće, privežite plovilo umjesto da sidrite i izbjegavajte sidrenje u naseljima posidonije. Ako zamijetite dupine, kitove, kornjače ili sredozemnu medvjedicu, ne uznemirujte ih progнанjem i glisiranjem u njihovoj blizini. Ne usmjeravajte svoje plovilo izravno prema njima, nego ga zaustavite i u tišini im pružite priliku da vam se približe. A o morskim svojtima i staništima možete se informirati u priručniku "Morska staništa" autorice T. Bakran - Petricioli koji je poslužio kao izvor informacija za ovaj tekst.

Iva Rukavina

Mala butiga Zelene Istre

M/Ž majica "Koza superjunak" 50,00 kn

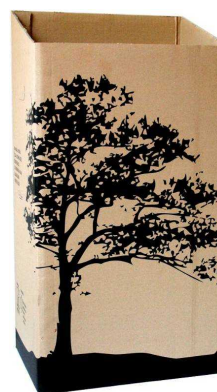
Dječja majica "Morski čovik" 45,00 kn

Platnene torbe Šumska vila i Stablo 30,00 kn
(dizajn poklonio Robert Sever)

Kutija za otpadni papir 35,00 kn

Naše aktivnosti financijski podržavaju

Impressum:

Udruga Zelena Istra, Gajeva 3, Pula

tel./fax. 052/ 506 065; website: www.zelena-istra.hr

e-mail: udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr

Digitalnu verziju mjesečnika ZInfo dostavljamo svim članovima i članicama Zelene Istre i svim jedinicama lokalne uprave u Istarskoj županiji, a tiskanu verziju dostavljamo poštom članovima i članicama udruge koji nemaju pristup internetu. Tiskanu verziju možete pronaći početkom svakog mjeseca u pulskoj Gradskoj knjižnici i čitaonici i Čitaonici kluba umirovljenika. Arhivu ZInfo-a od 2006. godine pohranjujemo na internetskim stranicama udruge <http://www.zelena-istra.hr/zinfo/>. Ukoliko želite da i vama dostavljamo mjesečnik putem e-maila, javite nam na telefon 052/506 065 ili se prijavite direktno na našim internet stranicama. Također, ukoliko iz nekog razloga želite prestati primati ZInfo na svoju e-mail ili kućnu adresu, molimo Vas da nas o tome obavijestite.